

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK HISTORIJA**

**Slavonija u sastavu Osmanskog carstva
(DIPLOMSKI RAD)**

Uvod.....	2
1. Osmansko osvajanje Slavonije	Error! Bookmark not defined.
2. Osmanska administracija u Slavoniji.....	Error! Bookmark not defined.
3. Porezi i timarsko-spahijska organizacija.....	Error! Bookmark not defined.
4. Sastav stanovništva	Error! Bookmark not defined.
5. Slavonsko selo i poljoprivreda	Error! Bookmark not defined.
6. Grad, zanati i trgovina.....	Error! Bookmark not defined.
7. Vjerski život	Error! Bookmark not defined.
8. Serhat i otpori osmanskoj vlasti	Error! Bookmark not defined.
9. Bečki rat (1683.-1699.) i pad Slavonije	Error! Bookmark not defined.
Zaključak.....	Error! Bookmark not defined.
Izvori:	Error! Bookmark not defined.
Literatura:	Error! Bookmark not defined.

Uvod

Slavonija je došla pod osmansku vlast u prvoj polovici XVI. stoljeća, kao zemlja osvojena od kraljevine Ugarske. Na tlu Slavonije Osmanlije obrazuju dva sandžaka- Požeški, koji je zauzimao otprilike $\frac{3}{4}$ Slavonije, i mali sandžak Začasnu. Osmanlije vladaju u Slavoniji od 1526. do 1691. godine. Teritorijalno i hronološki se ovaj rad bavi upravo ovim područjem, odnosno periodom. S obzirom na opširnost teme, obrađeni su samo glavni segmenti osmanskog prisustva na području između Save i Drave. Slavonija je imala niz analognih pojava i sistema kao i ostali dijelovi Osmanskog carstva. Iz toga razloga nije se ulazilo u detaljnu razradu opće poznatih institucija u Osmanskom carstvu, a na prvom mjestu su specifičnosti koje su izdvajale Slavoniju od ostalih krajeva ogromne imperije. Naročita pažnja je posvećena slavonskom stanovništvu, etnografskoj i konfesionalnoj slici, naseljima i ekonomiji. U tim segmentima Slavonija i pokazuje najviše specifičnosti u odnosu na druge provincije. Posebno interesantni segmenti su Vlasi i njihova organizacija, muslimanski gradovi, migracije stanovništva te krajiški život uopće.

Literatura za osmansku Slavoniju nije tako raznovrsna, niti opširna. Pri tome nam se baca bolje svjetlo na veći Požeški sandžak, za razliku od "maglovitog" sandžaka Začasna. Od izvora najznačajniji je osmanski *Defter-i mufassal-i liva-i Pojega 987. h.g.*¹ Od svih izvora ovaj popis, iako štur i formalan, najviše govori o osmanskoj Slavoniji. Bez ovoga izvora malo bi se znalo o sastavu stanovništva, njihovim zanimanjima, naseljima, zakonima i običajima i administraciji.

Izvori i literatura za sandžak Začasna su veoma skromni, nesumnjivo je to zbog izrazitog krajiškog karaktera ovoga maloga sandžaka s tri imena. Popisi su rijetki i šturi, većinom su to popisi vojnih posada. Zato je važno svjedočenje Evlije Čelebija iz druge polovine XVII. stoljeća. Kod starije literature često se trebaju zaobilaziti subjektivne i nenaučne izjave i komentari, dok je od novije literature najveći doseg na ovome području postigao Nenad Močanin, koji se specijalizirao za Slavoniju i Srijem pod osmanskom upravom. Najveći gubitak se osijeća u nedostatku izvora materijalne kulture osmanske vlasti u Slavoniji. Rat i pustoš s kraja XVII. stoljeća iza sebe su ostavili tek pokoji nišan. Ipak, na osnovu očuvanih pisanih izvora te literature može se u glavnim crtama rekonstruirati osmansko doba u Slavoniji.

¹ Popis sandžaka Požege 1579. godine, Državni arhiv u Osijeku, Osijek 2001. (dalje u tekstu: Popis sandžaka Požege 1579. godine)

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

**POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE I PORUČITE RAD
PUTEM ESHOPA , REGISTRACIJA JE OBAVEZNA.**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:
maturskiradovi.net@gmail.com